

Upravništvo: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelk: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokno-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Cor. Post. No 11-3118
IZKUPNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr.
Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izbeha vsak dan razen ponedeljka
Naročnina zna mesečno Lir 18,-
na inozemstvo vključno s »Ponedeljskim Je-
trom« Lir 36.50.
Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica 5. - Telefon
31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisni se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Hraber odpor osnih čet od Agrigenta do Catanije

**Torpedna letala so potopila trgovsko ladjo 10.000 ton in
poškodovala 3 nadaljnje s skupno 29.000 tonami**

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil
je objavil 16. julija naslednje 1147. vojno
poročilo:

Od področja pri Agrigentu do ravnine
pri Cataniji vzdržujejo italijanske in ne-
mške čete z žilavo hrabrostjo stalni pritisk
močnih sovražnih sil. Sovražniku so bile
prizadete občutne izgube oklopnih voz. Na-
ša torpedna letala so obnovljala napade
na prevozna in izkrcevalna sredstva, po-
topila trgovsko ladjo 10.000 ton in zadelo
ter poškodovala 3 druge enote s skupno
29.000 ton.

Vzdolž južnovzhodne sicilske obale so
italijanski in nemški bombniki iz višine in
v strnoglavnem poletu napadali s dobrim
uspehom angleško-ameriške pomorske eno-
te. V operacijah letalstva teh dni so se
zlasti odlikovali: 43. jata bombnikov, 130.
skupina torpednih letal in 121. skupina po-
topiljačev.

Neapoli, Foggia in Genova so bile cilj
sovražnih letalskih napadov. Ugotovljena je

bila škoda in žrtve v Neaplju, kjer so naš-
lovci pokončili 4 štirimotornike. Tudi na
kraje v pokrajinah Alessandria, Savona,
Bologna, Parma in Reggio Emilia so bile
vržene bombe, ki so povzročile lahke izgu-
be med prebivalstvom.

Obramba je sestrelila 2 štirimotornika,
ki sta se zrušila, eden pri Traversetoliju
(Parma), drugi pa pri Mirandoli (Modena).
Nekoliko mož posadke je bilo ujetih. Po-
morske enote in letala, ki spremljajo naše
konvoje, so sestrelila 11 torpednih letal.

Napadi, omenjeni v današnjem vojnem
poročilu, so povzročili naslednje doslej ugo-
tovljene žrtve: v Neaplju 204 mrtvi in 300
ranjenih, v Foggiji 15 ranjenih, v Arquati
Scriviji (Alessandria) 1 mrtve, 6 ranjenih,
v Savoni 1 mrtve, 1 ranjen, v pokrajini Bo-
logna 9 mrtvih, 20 ranjenih, v pokrajini
Parma 3 mrtvi, 6 ranjenih, v Reggio Emi-
lia 1 mrtve, 4 ranjeni, v Modeni 1 mrtve,
3 ranjeni.

Dnevno povelje šefa glavnega stana letalstva

Rim, 15. jul. s. Šef glavnega stana Kral-
jevega letalstva general letalske armade
Rino Corso Fougier je izdal naslednje dnev-
no povelje svojim oddelkom:

Letalci eskadri in letališč, bombarderji,
torpederji, napadalci, nezmani junaki, spe-
cialisti! Domovina gleda na vas, med tem
ko jaz sledim vašemu neprestanemu na-
poru in žrtvi, ki je sama plemenitost, z
ogromnim ponosom. Po vzpodbudi vašega
neukrotljivega duha pridobivajo stroji,
tudi stari stroji, vedno nove borbene spo-
sobnosti in razirata letališča niso nikoli
dovolj premetana, da bi preprečila vaše
zmagovite polete. Za sveto čast zastave se
vam bo lo kmalu pridružil tisti, ki danes
nimajo mesta v naših vrstah, zelo kmalu
kot prostovoljni poloti ne glede na čin. O
tem sem prepričan, tisti ki so v manj
težkih urah v drugih vojnah dokazali svojo
hrabrost, bi jo danes radi potrdili. Na-
prej najdražji tovariši! Duša vse Italije
se vam pridružuje, polna ljubezni in za-
upanja.

Odpor do skrajnosti

Rovigo, 15. jul. s. Mogočna množica fa-
šistov in narodov, ki je odšla iz gostih sku-
pinah iz rajonskih središč, se je zbrala pred
Liktorskim domom. Zvezni tajnik je go-
voril množici, povečujoč voljo ljudstva,
ki hoče biti vedno zvesto vojaškim tradi-
cijam. Poudaril je, da je z zborovanjem
zopet dokazalo, da je povsem blizu srca
naših junakov, ki na Siciliji brani-
jo sveta tla domovine in čisto blizu tudi
mučenemu prebivalstvu otoka. Nato je go-
voril prefekt, ki je povečeval vero ljud-
stva v odpor in zmago. Mogočna manife-
stacija je potrdila, da je tukajšnje ljud-
stvo vedno pripravljeno na vsako žrtev za
obrambo in rešitev domovine.

Vercelli, 15. jul. s. Danes je prispeel semkaj
podtajnik stranke nac. svetnik Leonardo Gana
in je predsedoval raportu hierarhov. Pred mno-
žico hierarhov, ki so prišli iz vse pokrajine,
je nac. svetnik Gana v gledališču povečeval ju-
naštvo borcev ter aktivno vero italijanskega
naroda, ki je usmerjena na zmago. Popoldne
je podtajnik Stranke ob spremstvu prefekta,
zveznega tajnika in sindikalnih predstavnikov
obiskal nekatere kmetije, kjer je bil povsod
sprejet z gorečimi manifestacijami privrženosti
vladi. Luščili riža so ga navdušeno sprejeli in
podtajnik Stranke jim je prinesel pozdrav taj-
nika Stranke ter je z gorečimi besedami nago-
voril delavce, ki so goreče vzklkali Duceju.

Skrb za zaščito javnih knjižnic

Rim, 15. jul. s. Ob navzočnosti ministra
Eksc. Bigginija se je sestala šesta sekcija
narodnega sveta za vzgojo, za znanost in
umetnost pod predsedstvom akademika
Francesca Ercola. Obravnavala je razna
važna vprašanja javnih knjižnic. Po ob-
širnem in izčrpnem poročilu generalnega
direktorja akademije in knjižnic, Scarda-
maglie, je govoril Eksc. Bigginij, ki je opo-
zoril na že storjeno delo za rešitev drago-
ceneh in dalj navodila za nadaljnje delo v
tem odseku. Minister je končno nad vse
pohvalil osebe knjižnic, zlasti onih v me-
stih, prizadele od sovražnih letalskih na-
padov, ki si je velikodušno prizadevalo,
da bi olajšalo posledice škode, katero so
utrpeli bibliografski zavodi.

Največja preizkušnja Italije

Bern, 16. jul. s. »Corriere del Ticino«
piše v uvodniku pod naslovom »Največja
preizkušnja Italije«: Anglosaški sovražnik
je zbral proti Italiji vso težo svoje gmo-
te sile in svoje letalske pomorske premo-
či. Italija nudi anglosaškemu napadu, ki
je dosegel sedaj odločilno fazo, skrajno
obrambo svoje zemlje in svoje časti. Gigan-
tski dvoboj in zavest o neizbežni nuj-
nosti vojne, nadaljuje list, dajeja značaj
veličine in junastva borbi, ki jo je Italija
bila v severni in vzhodni Afriki in jo se-
daj bje pred vrati Evrope. Veličastnost,
junastvo, zvestoba politiki, ki je sledila
Versaillesu do danes, označujejo vojno
Italije, in vse to je sovražniku dobro zna-
no. List poudarja nato, da je bila sedanja
vojna za Italijo skrajna nujnost, kateri se
kaka sila ne more izogniti kot zgodovinski
usodi po besedah Tita Livija: »Pravičina
je vojna za tistega, ki mu je nujna, in
sveto orožje tistih, ki jim ne ostane no-
beno upanje razen upanja v orožje.« List
zaključuje, da Italija junastvo prenaša

Praznik mornariške topniške milice

Rim, 15. jul. s. Mornariška topniška mi-
lica proslavlja v borbi deveto obletnico
ustanovitve. Legionarji milice Milmart čr-
pajo trdno stoeč na svojih mestih dolžno-
sti in odgovornosti iz dogodkov vzpodbudo
za vztrajanje, odpor in zmago. Krvne žrtve,
ki so bile doslej doprinešene, so dedščina,
katere ne bo mogoče izbrisati, potrošiti ali
umčiti.

Šef glavnega stana milice je takole brzo-
javil: Medtem ko mornariška topniška mi-
lica proslavlja obletnico svoje ustanovitve
v žaru mučenosti Borgia Pisanja, naj
sprejmejo moj pozdrav ponosni legionarji,
ki se bore na svetih obalah domovine —
Galblati.

Vpoklic prefekta Mariana v vojaško službo

Rim, 15. jul. s. Prefekt Kraljevine Adal-
berto Mariano je bil poklican s 15. junijem
v začasno aktivno službo v Kraljevi
mornarici v svojstvu kontraadmirala ter
je prevzel z istim dnem položaj prvega
pobočnika Nj. Vis. Vojvode D'Aoste.

Predavanje prof. Asquina v Berlinu

Berlin, 15. jul. s. V nemškem zavodu za
zunanje politične študije je imel prof. Al-
berto Asquin, predsednik italijanskega sre-
dišča za ameriške študije, uspešno predava-
nje o Evropi in Zedinjenih državah. Po
predavanju, ki je spadal v vrsto predava-
vanj o napadalnih načrtih Zedinjenih držav
proti vsemu svetu, organiziranih po nem-
ških zavodih za zunanje politične študije,
je direktor zavoda prof. Six zahvalil go-
vorniku, povečujoč skupnost idealov med
Italijo in Nemčijo, ki se na bojiščih vodi-
ta v skupni borbi.

Poslanič Anfusa pri predsed- niku madžarske vlade

Budimpešta, 15. jul. s. Ministrski pred-
sednik in zunanji minister Kallay je sprejel
v avdienci kraljevega ministra Italije
Anfusa, s katerim se je dolgo in pristržno
razgovarjal.

Ameriška vlada nenaklonjena De Gaulleu

Lizbona, 16. jul. s. Ameriško minist-
stvo za informacije je bilo v javnosti ob-
doženo, da vodi v listih protidegolišnično
propagando s tem, da razširja neosnovane
vesti. Ministrstvo se zagovarja, da zajema
dotične vesti iz poročil britanske vlade, bri-
tanske vesti pa temelje na uradnih britan-
skih preiskavah in opazanjih. V tem, ko se
v Washingtonu branijo silnihi očitki, pa
ob enem poudarjajo, da je poskus za
likvidacijo degolovega ostal brez uspeha
in da je škodoval politični propagandi v
Franciji, kar se je obutilo v angleško-
ameriških odnosih. Kljub temu se postu-
jeta napetost in polemika med Francozi v
Ameriki in med degoliščinami pristaši v
Afriki. Zaradi tega je oblast prepovedala
manifestacije v New Yorku na dan 14. ju-
lija, ki bi se jih moral udeležiti tudi Gi-
raud. Ko je ta prispeel v New York, ga je
takoj obdala policijska četa na 32 motor-
nih kolesih, ga spremlila v hotel in ga
tam strogo zastražila. Prepovedali so mu
sprejemati novinarje in delati posete brez
močnega policijskega spremstva.

Nazadovanje ameriške vojne proizvodnje

Washington, 15. jul. s. Tajnik vojnega
ministrstva Patterson je izjavil, da se je
vojna proizvodnja v Ameriki znatno
zmanjšala v juniju. Proizvodnja letal je
bila za 5% manjša, kakor je bila namera-
vana. Podatki v zadnjih dveh mesecih nam
ne zbujajo upanja, da bi mogli izpolniti
nalogo, ki je pred nami.

Smrt generala Sikorskega je vedno bolj zagonetna

Lizbona, 15. jul. s. Skrijnost letalske
katasrofe v Gibraltarju postaja vedno
večja. V pričetku se je trdilo, da so našli
tudi truplo hčere Sikorskega, zdaj pa po-
ročajo, da so bili vsi napori pri iskanju
tega trupla zaman. O famozni preiskavi,
katero je naznanil angleški tisk, ni poročil.

Zatiranje komunizma v Argentini

Buenos Aires, 14. jul. s. Notranji mi-
nister je razglasil, da bo razpustil štiri zru-
ženja, ker so se vanje navzile statutom vri-
nila komunistična načela, ki so po mnenju
argentinskega vrhovnega sodišča nezako-
nita.

Sovjetske izgube naraščajo od ure V sedanji bitki so izgubili že 2800 tankov in nad 28.000 ujetnikov

Berlin, 15. jul. s. V dopolnilo današnjega
vojnega poročila objavlja DNB naslednje
podrobnosti o poteku operacij na vzhodni
fronti:

Včeraj so Sovjeti opustili protinapade
vzhodno in zapadno od Bjelgorodu in sicer
predvsem zaradi izgub, ki so jih utrpeli v
dosedanji borbi na tem odseku. Bitka
pri Bjelgorodu in Orlu zavzema za Sovjete
vedno bolj značaj trde borbe velikega ob-
sega, v kateri je sovražnik podvržen stalni
in postopni obrabi. Do noči so boljše izgube
na oklopnih sredstvih znašale 2800
tankov in prav tako obsežne so izgube le-
tal, moštva in topništva, število ujetnikov,
vsak dan narašča in je že močno prekora-

Nadaljnji nemški napadi na bojišču pri Bjelgorodu

**Odbiti sovjetski razbremenilni napadi na fronti od Kurska
do Suhiničev — 530 sovjetskih tankov in 49 letal uničenih
8 ladij potopljenih**

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. jul.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je
objavilo danes naslednje poročilo:

Težki boji v srednjem delu vzhodne
fronte so se tudi včeraj ob slabem vreme-
nu nadaljevali. Napad naših čet severno
od Bjelgoroda je pridobil nadalje na pro-
storu in je dovedel do obkolitve močne
sovražne bojne skupine. Sovražni protin-
napadi v tem odseku so zaradi dosedanjih
težkih izgub popustili na moči.

Nasprotno so močne sovjetske pehotne
in oklopne sile izvedle razbremenilne na-
pade na vsej fronti od Kurska do Suhini-
čev. Povsed so bili krvavo odbiti in je
bilo pri tem samo v odseku ene armade
uničenih nad 250 sovražnih oklopnih voz.

Skupno so sovjetske čete včeraj v ve-
liki bitki izgubile 530 oklopnih voz. Le-
talstvo je kljub slabemu vremenu dopri-
lalo boje kopne vojske in je sestrelilo 49
letal.

V južni Siciliji so nemške in italijanske
čete tudi včeraj odbile številne angleško-
ameriške napade, ki so bili podvzeti proti
črti od Agrigenta do juga Catanije, in so
prizadele sovražniku težke izgube oklopnih
sredstev. Nemške in italijanske letalske
sile so podnevi in ponoči napadale z
dobrim uspehom zbirališča ladij pred si-
cilsko obalo in potopile ali težko poško-
dovala več sovražnih transportnih ladij.

V času od 10. do vključno 14. julija je
izgubilo sovražno izkrcevalno bredovje
najmanj 52 ladij s skupno približno 300.000
br. reg. tonami. Mnogo nadaljnjih ladij
in izkrcevalnih čolnov je bila zadetih.

Pri napadu na nemški konvoj v Sred-
zemlju so zaščitne enote vojne mornarice
in mornariško pretiletsko topništvo se-
strelile 7 letal.

V pretekli noči so sovražne letalske sku-
pine, kakor vedno s kršitvijo švicarskega
ozemlja, napadle nekaj krajev v vzhodni
Franciji. Pri tem je imelo prebivalstvo
znatne izgube. Pesemerna motilna letala
so preletela severno in južnozpadno ozem-
lje Nemčije. Pretiletske obrambne sile
so včeraj in v pretekli noči sestrelile 14
angleško-ameriških letal.

Neprestani nemški napadi pri Bjelgorodu

Berlin, 15. jul. Dočim je na področju
med Oriom in Kurskom vladal včeraj mir,
so Rusi severno od Orla nadaljevali ofen-
zivne sunke proti nemškim postojankam.
Ti sunki niso bili preveč siloviti, imeli pa
so namen, prisiliti Nemce, da odtegnejo
svoje rezerve z juga ter jih vržejo na se-
verno stran mesta Orla. Na področju med
Bjelgorodom in Kurskom pa so se ves dan
izmenjevali nemški napadi s sovjetskimi
protinapadi. Ni dvoma, da je sovjetsko
poveljništvo porabilo vse sile, da ustavi
napredovanje nemških kolon.

Berlinski listi pripominjajo, da je ruski
glavni stan po vsem videzu držal v re-
zervi nekoliko divizij v nadi, da bo lahko
s postopnim protinapadom odrezal nem-
ške oklopne kolone od glavnine nemške
pehote, toda letos postopa nemško povelj-
ništvo pri svojih ukrepih nekoliko druga-
če in pušča svoje oklopne sile stalno v
tesnem stiku s pehotnimi divizijami. Ta-
ko se sicer razvija napredovanje počasne-
je zato pa varneje brez možnosti ogra-
nja z obeh bokov. Razen tega skušajo Ru-
si čim bolj izkoristiti težkoče, ki jih Nem-
cem prizadeva slabo vreme. Te težkoče so
zelo občutne, kar se tiče oskrbe nemških
čet, kajti oskrbovalne čete morajo preko
pravkar osvojenih tal, ki se jih nalivi iz-
premenili v neizmerno močvirje. Na drugi
strani ima tudi letalstvo svoje težkoče,
kajti letališča so razmočena in letala se
ne morejo dvigati. Tudi takrat, kadar se
jim posreči, da se dvignejo, imajo samo
strmoglavič možnost, da učinkovito delu-
jejo proti sovjetskim oklopnim vozovom.
Gosti oblaki namreč vise zelo nizko, kar
težkim trimotornikom in štirimotornikom
močno ovira delovanje. Ti lahko tedaj na-
padajo samo sovražnikovo zaledje, ne mo-
rejo pa se udeleževati bitke, kajti metanje
bomb skozi goste oblake je nemogoče.
Bombe bi namreč kaj lahko zadele lastne
čete.

Neko vojno poročilo, objavljeno v
»Zvölftuhrblatt«, opisuje slabo vreme na
vzhodni fronti takole: Bog dežja si je
menda postavil nalogo, da s svojim gro-
mom in strelami tekmuje z grmenjem in
bliskom topov ter metalci plamenov. Silo-
vitost neviht včasih naravnost prekaša
strahote same bitke. Vsi vemo, da je to
le prehodnega značaja, saj smo vendar
sredi julija, toda trenutno nam blatne ce-

Nemška bojna letala so prodira v noči
na 16. julij nad področje Londona.

Podmornice so potopile v napadih na
konvoje in posamezne ladje, ki so bile
močno zavarevane od letal in mornariških
ednic, 8 ladij s skupno 51.000 br. reg.
tonami in 1 transportno jadrnico.

Naša obrambna naloga se je posrečila
zato, ker so naše čete v strnjene množi-
ce prodirale dalje tako, da so tudi oklo-
pni vozovi in topništvo že zbrani v prvi
črti in pomagajo s svojim zapornim og-
njem blokirati sovražno ofenzivo. Duh vo-
jakov je dober ne glede na to, da so utru-
jeni po osmih dneh neprestanih bojev, v
katerih so imeli komaj nekoliko ur spanja.
V resnici so imeli vojaki le redko-
kdaj priložnost nekoliko zadremati v ja-
mah, izkopanih pod oklopnimi vozovi, kjer
bi bili varni pred drobič. Megla in oblaki,
ki se vlečejo nizko nad zemljo, olajšujejo
nalogo sovjetskim oklopnim dvomotorni-
kom, ki prodirajo skozi vrzeli v oblakih,
mečejo bombe in izginjajo, preden imajo
naši lovci čas, da bi se vrgli nanje. Bom-
be, ki jih sovražnik meče na ta način, pa
seveda ne zadevajo točno, zaradi česar je
škoda, ki jo povzročajo »Stormoviki«, raz-
mera majhna. (Ultime Notizie.)

Premoč nemškega orožja

Berlin, 16. jul. s. Govoreč o bojih na
vzhodni fronti, naglašajo listi, da je nova
faza operacij obeležena s stalnim porastom
napadalnih sredstev na obeh straneh in s
srditostjo, kakršne doslej še ni bilo. Do si-
lovitih spopadov prihaja zlasti na glavnih
točkah operativnega področja. Vojni dopis-
niki opisujejo najznamenitejše dogodke iz
te orjaške in srdite borbe mehaniziranega
orožja. Novim tipom nemških oklopnih voz,
ki so stopili v boj še nedavno, piše dopis-
nik listov Scherflove skupine, so Rusi po-
stavili nasproti napadalni voz tipa »T 34«,
ki je popolnoma moderniziran ter izpoln-
jen takpo glede opreme kakor glede ob-
orožitve. To pa ni nikakršno presežčenje
za nas, pravi dopisnik, čeprav je bil novi
tip izgotovljen v vsej tajnosti in v razme-
roma zelo kratkem času. Ta tip sovjetske-
ga bojnega voza ima kupolo iz lite kovine
in zelo debele stanske oklepe iz čistega
jekla, kar vse daje orjaku izredno odpornost,
ki bi jo bilo nevarno podcenjevati. S tem
novim modelom, pravi dopisnik, so Rusi
upali, da bodo presenetljivo nastopili
pri svoji nedavni ofenzivi. Presenečenje pa
je bilo tudi to, pot le na njihovi strani,
kajti videli so, da je bilo v malo dneh raz-
bitih nad 2000 oklopnih voz. Vsekakor pa
se ne more zanikati, da se Rusi v zadnjih
mesecih niso naučili upirati se našemu
orožju, zlasti pa se se izvežbali pri orga-
nizaciji in razdelitvi napadalnih oporišč na
bojišču. Rusi sedaj lahko v teku ene noči
osredotočijo svoje sile v ost ter jo nasled-
nje jutro vržejo v boj. Njihova taktika in
napadale naredbes so postale bolj žive in
bolj elastične, vendar pa je sovjetsko po-
veljništvo tudi v tem pogledu še zelo da-
leč od popolnosti, ki jo kaže v vsakem
pogledu nemška vojska. Ta je absoluten go-
sposdar položaja.

Glede operacij na Siciliji poudarja ber-
linski listi ogorčenost bojev, ki jih morajo
voditi osne čete, ter naglašajo zlasti silne
izgube, ki jih je utrpel do sedaj sovraž-
nik na ljudstvu, vojnem blagu, ladjah in
letalih.

SPORT

Nogometaši še na planem

Dve veliki tekmi na igrišču Ljubljane in tri maia na igrišču v Zeleni jami

Napak so sodili oni, ki so mislili, da se naši nogometaši bojijo solca in vročine in bodo zdaj, ko so opravili svoj oficijelni spored za leto, kar zapli travnike in odšli v kopališča. Ne, zamenjali se ne, tako so nam prišli povedati predvčeršnjim, kajti za to nedeljo mislijo priležiti še majhno poslovilno svečanost od letošnjega domačega prvenstva v obliki dveh reprezentančnih tekem v prav zanimivi inaciji. Razer »starih« in »najstarejših« pa bodo to nedeljo začeli nov turnir tudi naši najmlajši pripadniki te igre, in sicer v okviru razpisu SK Marsa, na katerega se je odzvalo šest mladih enajstoric. Tako smo torej za nedeljo in nekoliko tudi še za naprej že preskrbljeni z novimi dogodki na zelenem polju.

Kakor smo na kratko opozorili že včeraj, so se organizatorji pri NZ odločili to pot za novo kombinacijo, ki bo gotovo samo stopnjevala privlačnost obeh tekem za slovo od prvenstva. Samostojno bosta v nedeljo nastopila nova pečena prva iz obeh divizij, in sicer Ljubljana proti izbrani enajstori in iz vseh ostalih klubov I. divizije, ter novo potrjeni moštvi II. divizije Mladika proti 11 ostalim igralcem iz iste divizije. Med tem ko bodo proti Ljubljani poskušali svojo srečo v glavnem Hermežani in igralci Tobacne tovarne, pa tudi dva Marsovca, je moštvo, ki bo nastopilo proti Mladiki, do ure še neznan. Ne glede na to pa lahko računamo, da bodo v obeh tekmah trčili drugo od drugo moštva, kakršnih po kakovosti in po sestavi letos še nismo imeli pred seboj. In prav ta negotovost je eden glavnih razlogov, da bo potek nepreračunljiv prav do zadnjega. Povrh vsega pa imata prireditelji tudi skromno dobrodelno ozadje, ker ju prireja nogometna zveza sama, ki bo pri tej priliki skušala nabrati nekaj grobov za najnujnejše potrebe. Zato torej še prav posebno pričakujemo, da bodo prijatelji nogometa tudi to pot stopili čim številneje na igrišče SK Ljubljane in se — za slovo, tako se pravi — še enkrat oddolžili nogometšem, ki so letos tako marljivo skrbeli za neprekinjeni sportni spored na prostoru po našem mestu.

Izbrano moštvo II. divizije, ki bo pomejilo svoje sile z najnovejšim udeležencem I. divizije SK Mladiko, bo sestavljeno takole:

Zbil, Lenarčič (oba Vič), Oven (Zabjak), Turšič (V), Ovsenik (Z), Stregelj (Z), Havlicek, Kumar (oba Korotan), Kovačič (V), Zadel (Z), Fujan (K); rezervi: Pirc, Guček (oba K).

Vstopnina za obe tekmi je določena takole: za otroke 2 liri, za vojakke 3 liri, za dijake 4 liri, stojišča po 6 lir in tribuna po 8 lir.

Obe tekmi bosta na igrišču Ljubljane, in sicer ob 17. med Mladiko in reprezentanco II. divizije ter ob 18.30 med Ljubljano in reprezentanco I. divizije.

Na mladinskem turnirju

v izvedbi SK Marsa bodo jutri odigrane prve tri tekme, in sicer od 16. dalje na igrišču za Kolinsko tovarno. Kot prvi par bosta nastopili mladi moštvi Mladika in Hermesa, za njima moštvi mladih Zabjakčanov in Vičanov in slednjic še mladinski sestavi Korotana in Marsa.

SLUŽBENE OBJAVE

Iz urada CONI-a
NOGOMETNA ZVEZA

Ljubljana, dne 14. julija.

Objava št. 22.

1. Verifikirajo se naslednje prvenstvene tekme, odigrane dne 11. t. m.: I. divizija: Tobacna tovarna: Ljubljana 1 : 6; Zabjak : Vič 1 : 1; rezerve: Hermes : Korotan 0 : 1; Zabjak : Mladika 0 : 2; Vič : Mars 1 : 2; mladine: Vič : Zabjak 2 : 0; Mladika : Mars 1 : 5. Protest SK Ljubljane proti verifikaciji prvenstvene tekme mladine Hermes : Ljubljana z dne 11. julija se vzame na znanje.

2. Protest SK Viča zoper verifikacijo prvenstvene tekme II. divizije Mladika — Vič, ki je bila odigrana dne 20. VI. t. l., se glede na poročilo zbora nogometnih sodnikov zavrne kot neutemeljeno. Tekma se verifikira z rezultatom 3 : 2 v korist Mladike.

3. Ugotavlja se naslednji končni vrstni red prvenstvenega tekmovanja I. divizije: 1. SK Ljubljana 12 točk, količnik 35:7; 2. SS Hermes 8 točk, količnik 13:14; 3. SK Mars 4 točke, količnik 11:20; 4. Tobacna tovarna brez točke, količnik 3:22. — Po gornjih izidih se proglašajo SK Ljubljana za prvaka Nogometne zveze za leto 1942/1943. Po razpisu izpade iz I. divizije moštvo Tobacne tovarne.

Ugotavlja se naslednji končni vrstni red moštvev II. divizije: 1. SK Ljubljana 12 točk, količnik 21:10; 2. in 3. SK Korotan in SK Zabjak 6 točk, količnik 12:13 in 15:9 in 4. SK Vič 1 točka, količnik 7:23. — Po razpisu napreduje v I. divizijo moštvo SK Mladike. Drugo in tretje mesto in tudi ustrezno nagrado si delita SK Korotan in SK Zabjak.

Ugotavlja se naslednji končni vrstni red rezervnih moštvev: 1. SK Ljubljana 12 točk, količnik 17:5; 2. SK Korotan 10 točk, količnik 15:8; 3. SK Mladika 8, 17:8; 4. SK Zabjak 5, 13:11; 5. SS Hermes 3, 9:8; 6. SK Vič 2, 6:19; 7. SK Mars 2, 6:22.

4. Direktorji Nogometne zveze se zahvaljuje italijanski nogometni federaciji za podporo v znesku 7000 lir.

5. Suspendira se do nadaljnjega igralec SK Ljubljane Maršič Bojan.

6. Suspendira se do nadaljnjega igralec SK Zabjak Kurent Franc.

7. Pozivajo se na zasedanje v zvezno pisarno dne 19. t. m. ob 17 naslednji igralci: Maršič Bojan, Smitič Vladimir (oba SK Ljubljana); Kurent Franc, Blatnik Drago (oba SK Zabjak); Klemenčič Ivan (Tob. tovarna) in Mravljec Slavko (SK Vič). Slednja naj prineseta s seboj krstna lista.

8. Odobri se mladinski nogometni turnir SK Marsa s pričetkom v nedeljo dne 18. t. m. ob 16 na igrišču SK Marsa.

9. Pozivajo se predsedniki nagrajenih nogometnih moštvev, da se zgledajo v petek po dne v pisarni s pečatom v svrhu potrditve potrdila o prejeti nagradi.

Objava št. 23. Ljubljana, 16. julija.

1. Za nedeljski reprezentančni tekmi od rejam naslednje igralce: kompletno moštvo SK Mladika proti: Zbil, Lenarčič, Oven, Turšič, Ovsenik, Stregelj, Kovačič, Zadel, Fujan; rezervi: Guček, Pirc; dalje kompletno moštvo SK Ljubljane proti: Oblak—Rogelj, Antonič, Kisel, Accetto, Januš, Roth, Marn, Fajon, Žigon, Aljančič E., Zupan; rezervi: Nagode, Doberlet.

2. SK Ljubljana in SK Mladika preskrbita kompletno opremo za svoje igralce. Za igralce I. divizije oskrbi opremo Hermes, za igralce II. divizije pa SK Vič. Spodnjo opremo (čevlje, dokolenke) naj prinese vsak igralec sam.

3. Igralci prve tekme naj bodo v garderobi na igrišču SK Ljubljane ob 16.30, igralci druge tekme pa ob 18.

4. Vsi predsedniki naj dvignejo proste vstopnice v pisarni Zveze za igralce svoje ga kluba, ki so določeni v reprezentančne tekme.

5. SK Ljubljana in SK Mladika naj odredita po štiri reditelje, ki se morajo javiti službujočemu odborniku ob 16.30.

Atletski drobci

Švedski atlet Gundar Haegg, tisti, ki je lani ta čas podiral svetovne rekorde kakor

na tekočem traku, letos pa so ga dolarji zvalili na ono stran Atlantika, je pred kratkim — to velja seveda samo v širšem pomenu besede, ker prihaja zdaj vesti iz Amerike bolj počasi — nastopil drugič v dvobojih z ameriški tekači. To pot je bil na startu v Chicagu na progi 2 milj in tu tudi ni imel velikih težav, da je zmagal, in sicer s časom 9:02.8. Na cilj je prišel 20 m pred najboljšim Američanom Doddsonom, toda dosežena znamenja vendarle precej zaostaja za njegovim lanskim rekordom 8:47.8.

Na pariških prvenstvih so nedavno beležili naslednje najboljše izide: na 100 m in 200 m Langlois 11.1 in 22.6, na 400 m Esprangle 49.9, na 800 m Soulier 1:56.6, na 1500 m Bonney 4:02.6, na 5000 m Muselt 15:30, na 10 km Martin 32:44.3, na 110 m z zapr. Brisson 15.3, na 400 m z zapr. Maignan 59.8, v daljino Joanblanc 7.06, v višino Motti 1.75, v kroglji Dehours 13.44 itd. Kakor vidimo, nič posebnega!

Na švedskem prvenstvu na 10 km je zmagal Gunnar Bratt v izbornem času 30:56.6. Na drugi atletski prireditvi je tekel znani Björ Hellström 3000 m 8:26.2, kar je najboljši čas te sezone na taki progi. Prav takrat je bil dosežen tudi čas 1:53.1 na 800 m, in sicer po zaslugi Liljekvista, ki je tolkel šveda Malmberga. Medtem je isti tekač že popravil ta čas na nič manj kakor 1:52.2. Sicer pa so se zadnji čas pretrilili v osredje še zaprekaš Lidman, ki je potreboval za 110 m 14.3, potem sprijetar Standberg, ki je prišel pri 100 m na 10.4 in Arne Andersson, ki je pretekel 1500 metrov v času 3:48.8.

Holandci tudi niso kar tako... Njihov »stari« kanon Osendarp kar vidno sili v višino črnega Owensa. Prav nazadnje se je povzpela na 10.5 na 100 m in na 21.6 na 200 m, ki ga uvrščata med najhitrejšje Evropece. Nekega mladega skakalca (čudi no je njegovo ime — Wellerdeich) so tudi našli, ki je na prvenstvu dosegel nič manj kakor 7.22. Med ženskami je znana atletinja Blankers-Hoen postavila nov državni rekord v teku na 200 m s časom 24.5. Ista ženska je tudi v daljino skočila 5.83 in tešla 80 m z zaprekami 11.8. Pozneje je dvignila znamenko v skoku na 6.08 in tudi tukaj poželja nov rekord.

Posebno veselje s svojim atletom Mo'no so imeli zadnje dni Rumuni, saj jim je na zadnjem meddržavnem mitingu s Hrvaško postavil na 100 m krasen izid 10.5, kar je bil obenem tudi nov državni rekord.

Trening v Tivoliju

Atletom in atletinjam vseh društev priporoča zveza kar se dá toplo, naj se v čim večjem številu udeležijo treninga, ki bo v nedeljo dopoldne pod vodstvom nacionalnega trenerja Cumarja na sportnem prostoru v Tivoliju.

Trening je namenjen predvsem skakalcem, metalcem in tekačem preko zaprek, in sicer moškim in dekletom.

Prav tako naj pridejo trenirat tudi ženske stafete, ki se bodo prihodnjo soboto udeležile ženskega atletskega prvenstva Ljubljane.

Nedeljski trening bo od 9. do 12.

Naročite se
na „DOBRO KNJIGO“!

V zbirki »DOBRA KNJIGA« je pravkar izšel roman »VZHOD IN ZAPAD«.

Tudi našemu občinstvu že znana pisateljica Pearl S. Buck riše v njem na primeru mlade Kitajke borbo dveh svetov v sodobni Kitajski.

Sredi avgusta bo izšlo delo slavnega zdravnika Paula de Kruifa, ki pripoveduje v knjigi »BORCI PROTI SMRTI« življensko usodo nekaterih mojstrov medicinske vede.

V septembru bo sledil roman »POKOJNI MATIJA PASCAL«, ki ga je napisal Luigi Pirandello, svetovno znani italijanski dramatik in pisatelj.

Naročite se na »DOBRO KNJIGO«, če še niste naročeni! V zbirki izide vsak mesec en roman, mesečna naročnina pa znaša:

a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega naroda« ali »Domovine«, 10.— lir, za broširano in 20.— lir za vezano knjigo;

b) za ostale naročnike 11.— lir za broširano in 22.— lir za vezano knjigo.

Naročnike sprejema v Ljubljani uprava naših listov v Narodni tiskarni, v Novem mestu podružnica »Jutra«, od drugod pa naj se naročniki javijo po pošti na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Puccinjeva 5.

bil videl belca na svoje oči. Indijanci s severa so prinesli žalostno novico, da so taki okrutneži razdeljali veliko Montezumovo državo, a nihče jim ni hotel verjeti...

»Cortez!« je gusar zamrmral.

»...Moj rod, mnogoštevilen kakor listje v gozdu, je srečno živel pod senčnatim drevjem na obali zaliva. Ribništvo, lov in sadje ga je obilno hranilo. Moj oče, glavni rodu, je bil od vseh ljubljanih in spoštovan, in prav tako tudi moji bratje. Ta mir pa je nekega dne uničil nepričakovano dogodek: bel mož je bil prišel k nam. Bil je... vojvoda Van Gould. Vihar je bil vrgel eno tistih velikih plavajočih hiš na našo obalo. Ljudi, kar jih je bilo v nji, je bilo pogoltnilo morje — vse razen enega. Moj oče je sprejel rešenca kakor brata, dasi je bil bele polti. Mar bi ga bil pogljal nazaj na morje, ničvredneža, ki mu je potem raztrgal srce!«

Vroč solze so prekinile Jarino pripoved.

»Pogum, dete,« jo je tolažil Ventimiljski. »Ženske tvojega plemena so močne!«

»Moj oče je imel belca za višje bitje, za nekakšno božanstvo, ki je prišlo iz morja, tem bolj, ker je bil naš čarovnik in vrač že davno napovedal, da bodo iz daljnjih dežel, kjer vzhaja sonce, nekega dne prišli sinovi in ljubljenci, velikega duha. Ta zlovestna prerokba se je na žalost deloma uresničila, a prišli so bili iz kraljestva teme, bili so sinovi »hudojnega duha«. Beli mož je bil pri nas deležen vsakršne časti in naklonjenosti. Postal je prijatelj mojega očeta, prijatelj čarovnika in naj-

Otok bakra
v Sredozemskem morju

Zaradi pomanjkanja ladij so morali pridelovanje bakra na Cypru ustaviti

Grški otok Cyper je v pravem pomenu besede otok bakra. Zato ni čuda, da stoji zdaj v ospredju zanimanja vsega sveta. Zaradi pomanjkanja ladij je bilo prvotno pridobivanje bakra na Cypru ustavljeno. S tem je bila prekinjena stara tradicija v gospodarskem življenju, segajoča v čase Fenicianov in Rimljanov. saj izvira ime baker iz cyprške rude, aes cyprum. Rudarstvo igra na Cypru precej važno vlogo, čeprav za svetovno rudarstvo ni posebnega pomena. Cyper meri 9300 kv. m in pridobivanje bakra se je na tem otoku po prvi svetovni vojni zelo razvilo. Dočim so pridobili 1929 samo 5900 ton bakra je znašala proizvodnja 1. 1938. že 30.000 ton ali okrog 1,5% vse svetovne proizvodnje bakra. Skoraj vsa ta ruda izvira iz ležišč pri Skurotislu in Maurovni, oddaljenih dobrih 8 km od zaliva Morphu. Bakrena ruda iz teh ležišč ima v sebi okrog 2,1% bakra in 48 do 50% žvepla in nekaj arzena in srebro, kar njeno vrednost poveča.

V pridobivanju bakra v angleškem imperiju igra Cyper podrejeno vlogo in Angleži tudi niso polagali na to industrijsko panogo posebne važnosti i.v. prejšnjih časih so bakreno rudo iz rudnikov Skurotisla izvažali, dočim so spravljali ono iz rudnikov Maurovni v modernih industrijskih napravah v Hero, ker so jo prede-

lovali. Koncentrate so pred sedanjo vojno tudi izvažali. Nemčija je jemala pred vojno približno polovico bakrene rude odnosno bakra s Cypra. Ostala ruda je šla v glavnem v Italijo in Belgijo.

Ceprav izkoriščajo ležišča bakrene rude na Cypru skozi stoletja, so jih še nedavno cenili na pet milijonov ton. Poleg bakra in srebra je v rudi tudi nekaj zlata, ki ga pa ne pridobivajo mnogo. Leta 1938. so ga pridobili samo 904 kg ali 0,1% na vsem svetu pridobljenega zlata. Srebra so pridobili 6200 kg ali tudi 0,1% svetovne proizvodnje. Bakrena ruda so pa dvignili iz zemlje 776.000 ton ali 11% svetovne proizvodnje. Na Cypru pridobivajo tudi nekaj kromove rude in sicer na severnih pobočjih pogorja Troödos. V tem pogorju kopljajo tudi azbest, ki so ga pridobili 1. 1937. 11.200 leta 1938. pa 9000 ton ali okrog 2% svetovne proizvodnje. Na Cypru je tudi precej prsti, ki se rabi za izdelovanje barv.

V svetovni rudarski industriji Cyper torej ne igra posebno važne vloge, pač pa v gospodarstvu otoka samega. Zadnja leta pred vojno je odpadlo približno ena tretjina izvoza na rudo. Leta 1936. je znašala vrednost izvoza Cypra okrog 712 angleških funtov. Zdaj, ko so rudnike na Cypru zaprli, je prišel otok še v večjo gospodarsko odvisnost od Anglije.

Kratki lasje so škodljivi

Zanimive ugotovitve japonskih raziskovalcev o rasti las

Zadnje časa je po svetovnih listih vedno manj oglasov, ki se v njih ponujajo razna razla las pospešujoča sredstva. Prej je bilo takih oglasov po vseh listih polno. Najbrž je občinstvo izgubilo zaupanje v razne kemične preparate, ki naj bi vrnilo plešastim ljudem lase. Tudi zdravniška veda zlasti pri moških še vedno ni ugotovila za kaj jim izpadajo lasje. V mnogih primerih so krive nekatere bolezni, v prvi vrsti legar, kriva je pa tudi preobremenitev živcev in način življenja v naših časih. Končno je treba omeniti še težke kloboke ali pomanjkanje gotovih hormonov, ki pospešujejo rast las. Vzrokov izpadanja las je torej cela vrsta. Ne poznamo pa zares učinkovitega sredstva proti izpadanju las.

Statistiki so se tudi že zanimali za plešaste glave in dognali, da je več plešastih ljudi tam, kjer si moški strižejo lasje. Kjer pa nosijo dolge lase, izpadajo moškim v splošnem manj kakor ženskam. Statistiki se sklicujejo celo na zgodovinska dejstva. Stari Rimljani niso nosili dolgih las in večinoma so bili plešasti že s 40 leti. Plešinci pa so nosili v srednjem veku dolge lase in so jih tudi dolgo ohranili. Tudi Turki so imeli goste in dolge lase, ker so se striženja izogibali.

Priti so pa morali japonski raziskovalci s svojo potrpežljivostjo in vztrajnostjo, da so končno ugotovili, da so lasje mnogo odpornjši, če ohranijo svojo naravno dolžino. Komisija japonskih učenjakov se je lotila vprašanja pleše in do dna mu je hoteli priti s poskusi. Poedine lase so ozna-

Umiranje v Bolgariji

Po podatkih bolgarskega statističnega urada je bilo lani v Bolgariji 124.986 novih grobov, od teh 30.088 ali 25,1% v mestih. Bolezni srca so pobrale po mestih 422 ljudi, bolezni pljuč pa 3593. Starost in onemoglost je bila vzrok smrti v 3082 primerih, nalezljive bolezni v 110.

Meso za finske otroke

Švedska baronica Brita Wreede, članica švedskega odbora za podpiranje finskih otrok, ki se je mudila zadnje dni na Finskem, je govorila o svojem nedavnem posetu v Rumuniji. Tam je nakupila 20.000 svinjskega mesa za finske otroke. Drugih 20.000 kg svinjskega mesa je pa Rumunija podarila finskih otrokom. Baronica Wreede je izjavila, da rumunsko ljudstvo visoko spoštuje Fince.

Šolstvo v Banatu

Po političnem prevratu v aprilu 1941 so začele narodne manjšine v Banatu organizirati svoje šolstvo. Organizacija nemškega šolstva je v rokah nemške šolske ustanove v Banatu, dočim so vse druge šole podrejene odseku za šolstvo pri po-

čili s trajno barvo, da bi lahko točno ugotovili dolžost njihovega življenja. Na podlagi mnogih takih poskusov so prišli do spoznanja, da dočakajo pri moških bele rase in pri Mongolih lasje v bližini ušes najvišjo starost, v dolžini 1 do 2 cm, dočim dosežejo lasje na temenu dolžino 30 do 40 cm. Samo pri zamorcih, ki imajo kratke in kodraste lase, dosežejo isto dolžino 2 do 3 cm pri največji starosti 3 let.

Ce si torej strižemo lase kratko, nam izpadajo mnogo prej in ponovna rast ne zastuje, da bi zapomnila tako nastale vzrasti. Tudi tako zvane bubi-glavice, ki so bile še nedavno v ženskem svetu tako priljubljene, so za rast ženskih las škodljive. Iz poskusov japonskih raziskovalcev, bi torej sledilo, da bi morala mladina nositi dolge lase, pa bi se število plešastih ljudi kmalu skrcilo. Seveda velja to samo za primere, kjer ne nastopijo drugi vzroki izpadanja las.

litični upravi. Iz vzemši zasebne nemške šole so torej vsi otroški vrtni in ljudske šole države. Ljudske šole imajo 570 srbskih, 34 slovaških, 5 bolgarskih, 4 češke in dva ruska razreda, skupaj torej 615. Tem je treba prišteti še 79 madžarskih ljudskih šol, ki imajo 207 razredov in 37 rumunskih z 280 razredi. Nemških ljudskih šol je v Banatu 86 s 343 razredi.

Pri srednjih in višjih šolah sedanje stanje tudi odgovarja številu prebivalstva. Srbi imajo 4 popolne in eno nižjo gimnazijo, 1 učiteljsko, 1 trgovsko akademijo in 6 meščanskih šol. Nemška manjšina ima dve popolni višji šoli, 3 nepopolne, 1 gospodarsko višjo šolo, 1 učiteljsko in 9 glavnih šol. Madžari imajo 2 višji gimnaziji, 1 nižjo, 1 trgovsko akademijo in 2 meščanske šole. Rumunska narodna manjšina ima paralele na 1 srbski realni gimnazijo in 1 učiteljsko.

100 letnica ilustracij

Pred 100 leti je prišel založnik Johann Jacob Weber, izdajatelj po Adolfu Menzelu ilustriranega dela o Friedrichu Velikem na misel, ustanoviti revijo, ki bi prišlo v nji bogastvo slik do zaslužene veljave. Šlo je za lipski ilustriran list. Glede na takratne politične razmere v Nemčiji in na razmeroma še slabo razvito tiskarstvo je bil to drzen korak. Vojno zgodovinski dogodki in vojni 1. 1870-71 so pripomogli prvemu nemškemu ilustriranemu listu, da se je kmalu razširil. Uredništvo je seveda potrebovalo celo vrsto posebnih risarjev, ki so bili med njimi Beek, Lüderitz, Beer in Scherenberg. Med sodelujočimi ilustriranih listov naletimo zdaj na imena Ernst Kretschmann, prof. Wilhelm Petersen in Rudolf Lipus. To so trije najpomembnejši nemški ilustratorji.

EMILIO SALGARI

KRALJICA
KARIBOV
PUSTOLOVSKI ROMAN

»Jočeš?« je vprašal. »Ali se ti toži po domovini? Na svoje misliš?«

Jara si je hitro obrisala solze in rekla: »Ti so pomorjeni, gospod! Oba naju družijo sovraštvo! Moje sovraštvo je enako vašemu!«

»Proti komu se obrača?«

»Proti vojvodi Van Gouldu!«

Ventimiljskega je izpreletelo. »Ta je dal pobiti tvoje drage?«

»On!«

»Potrpi! Kazni ne uide! Danes je še mogočen, a pride dan, ko pade pod mojimi mečem. Notranji glas mi pravi, da ni več daleč do tistega trenutka!... Zaupa mi, Jara! Pripoveduj in si olajšaj srce!«

Deklica je sedla k njegovemu ležišču in jela pripovedovati.

»Naši očetje še niso nič vedeli o belih možeh, ki prihajajo iz daljnih dežel za širokim morjem. Glas o klanjih v kraljestvu Aztekov je prodrl sicer tudi v Darijske gozde, toda nihče mojih prednikov ni

17